

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

23 MEI 1990

BELEIDSBRIEF

De Vlaamse expansiesteun aan grote ondernemingen

ingediend door
de heer N. De Batselier,
Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie

WOORD VOORAF

Eén van de belangrijkste instrumenten van economisch beleid in ons land is de expansiewetgeving, die het kader heeft gecreëerd waarbinnen de subsidiëring van bedrijfsinvesteringen gebeurt. Investerings door grote ondernemingen ressorteren onder de wet van 30 december 1970 wanneer zij in de door de E.E.G. erkende ontwikkelingszones doorgevoerd worden, zoniet vallen zij onder de algemene wet van 17 juli 1959. Op mijn voorstel heeft de Vlaamse Executieve op 26 april 1990 beslist de richtlijn voor de toepassing van beide wetten vrij fundamenteel te veranderen en dit met ingang van 1 mei 1990.

Bedoelde richtlijn omschrijft de modaliteiten en de grenzen waarbinnen beide expansiewetten in het Vlaams Gewest kunnen worden toegepast. Hoewel terzake geen enkele traditie bestaat en de Gemeenschapsminister bevoegd voor Economie steeds afwijkingen kan verlenen op de richtlijn, lijkt het mij aangewezen dat de Vlaamse Raad volledig geïnformeerd wordt over de recente aanpassingen.

Deze aanpassingen hebben enkel betrekking op de expansiedossiers die door grote ondernemingen worden ingediend. De herziening van de richtlijn voor de toepassing van de wet van 4 augustus 1978, de zogenaamde "KMO-wet", blijft vooralsnog ongewijzigd. Deze herziening zal geïntegreerd worden in een brede beleidsbrief naar de kleine en middelgrote ondernemingen toe, waarin ondermeer ook de aspecten ondersteuning inzake bedrijfsvoering, aansluiting op onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's en toegang tot de buitenlandse markten zullen aan bod komen. Nog voor het zomerreces zal ik een voorstel van herziening van de richtlijn voor de KMO-expansiesteun aan de Vlaamse Executieve voor beslissing voorleggen.

De herziening van onderhavige richtlijn voor de expansiesteun aan grote ondernemingen is mede tot stand gekomen op basis van het onderzoek uitgevoerd door de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid. Dit onderzoek had meer bepaald betrekking op de berekening van de impact van de herziening op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en op de sectoriële indeling van het onderdeel basissteun in de globale expansiesteun.

INLEIDING

De Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve van februari 1989 (Stuk 19 (1988-1989) - Nr.2) stelt :

"De steunverlening voor bedrijfsinvesteringen zal eenvoudiger, doorzichtiger, selectiever en efficiënter worden gemaakt, en zal nog sterker gericht zijn op kwalitatieve en kwantitatieve arbeidsschepping. Het economisch beleid van de Vlaamse Regering zal rekening houden met de ecologische zorg en zal erop gericht zijn de concurrentiekracht van de

Vlaamse bedrijven verder te verhogen.¹ Volgens dezelfde Verklaring "blijft de bestrijding van de werkloosheid nog steeds de eerste prioriteit van de Vlaamse Regering, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar de langdurige werkloosheid" en "zal het expansie- en reconversiebeleid dat in de erkende ontwikkelingszones werd gevoerd, worden voortgezet."

Met het oog op de uitvoering van deze passages uit de Regeringsverklaring, vroeg ik op 13 juli 1989 een advies aan de SERV omtrent een eventuele herziening van de richtlijn voor toepassing van de expansiewetten voor de grote ondernemingen. Dit advies (bijlage) werd mij overgemaakt op 13 december 1989 en houdt rekening met de inzichten die ik aan de SERV had kenbaar gemaakt. Ik vind het belangrijk te kunnen vaststellen dat de SERV mijn ideeën inzake expansiesteun aan grote ondernemingen deelt. Dit is met name het geval voor de keuze van de criteria, op basis waarvan investeringssteun wordt toegekend. Zelfs de absolute hoogte van de nieuwe steunpercentages sluit nauw, hoewel niet volledig, aan bij de SERV-voorstellen. De SERV benadrukte evenwel zelf dat de invulling van de steunpercentages eerder moet worden beschouwd als het aangeven van de grote oriëntaties, dan als rigoureuus te interpreteren percentages.

HOOFDSTUK I : EEN EENVOUDIG, DOORZICHTIG EN EFFICIENT STEUNSYSTEEM

Onder deze noemer kunnen de volgende herzieningen gegroepeerd worden :

1.1. Versoepeling van de uitbetalingsprocedure

Kapitaalpremie en rentetoeelage — naargelang de onderneming haar investeringsproject met eigen, respectievelijk vreemde middelen financiert — worden door de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid in één of meerdere schijven uitbetaald. Tot voor kort diende de onderneming bij elke schijf volgende attesten voor te leggen :

— een attest waaruit blijkt dat betrokken firma geen achterstallen heeft bij de Directe Belastingen ;

— een attest waaruit blijkt dat er geen achterstallen zijn bij de BTW ;

— een attest waaruit blijkt dat er geen achterstallen zijn bij de RSZ ;

— een attest waaruit blijkt dat de onderneming voldoet aan de voorwaarden inzake de verplichte inschakeling van jongeren in het arbeidsproces (KB 230).

De praktijk wijst uit dat het vereisen van al deze attesten het vlotte verloop van de uitbetalingsprocedure in hoge mate afremt.

Teneinde de administratieve rompslomp in te krimpen wordt de uitbetaling voortaan gekoppeld worden aan het afleveren door de onderneming van een verklaring, voor echt en waar ondertekend door de bedrijfsleider, dat zij in orde is met de directe belastingen, de BTW, de RSZ, het KB 230 en de noodzakelijke milieuvergunningen.

Wel dienen bij de controle van de laatste uitbetalingsschijf de vermelde attesten beschikbaar te zijn. Indien bij de uitbetaling tekortkomingen of onjuiste verklaringen worden vastgesteld, legt de Administratie mij een voorstel tot terugvordering van de uitbetaalde steun voor, verhoogd met de wettelijke rente.

1.2. Verhoging van de minimale investeringsdrempel

In de vorige richtlijn waren investeringsprojecten subsidieerbaar indien ze minstens BF 10 miljoen frank bedragen. Zeker in de gevallen waar slechts lage steunpercentages werden toegekend, woog de omvang van de toegekende steun nauwelijks op tegen de administratieve kosten die dienden gemaakt bij het onderzoek van de steunaanvraag, de beslissing tot subsidiëren, de uitbetaling van elke steunschijf, de controle en de gebeurlijke terugvordering van verleende steun. Voortaan komen investeringsprojecten daarom slechts voor betoelaging in aanmerking, wanneer zij een bedrag van BF 20 mio overschrijden.

Wat de kledingsector (inclusief breigoed) betreft, blijft de minimum investeringsdrempel behouden op BF 5 mio in de wet van 1959 en op BF 3,5 mio in de wet van 1970. In deze arbeidsintensieve sector zijn de investeringsbedragen immers beperkt. Het optrekken naar BF 20 mio zou deze sector de facto van expansiesteun uitsluiten.

Ik heb er reeds op gewezen dat KMO's van een afzonderlijk steunregime genieten, namelijk dat van de wet van 4 augustus 1978. Om hiervoor in aanmerking te komen mag ondermeer de omzet en het personeelsbestand van de onderneming een bepaald maximum niet overschrijden. De ervaring leert dat voor de middelgrote ondernemingen die deze tewerkstellingsdrempel niet overschrijden, een minimaal investeringsbedrag van 10 miljoen BF, zoals in de voorgaande richtlijn, vaak een onhaalbaar bedrag betekent. Dit is a fortiori het geval voor de nieuwe drempel van 20 miljoen BF. Deze categorie van ondernemingen zit dus gekneld tussen twee contraintes : hun personeelsbestand is te groot om in het kader van de wet van 4 augustus 1978 expansiesteun te genieten, terwijl hun investeringsproject te klein is om voor de wet van 17 juli 1959 of 30 november 1970 in aanmerking te komen. Om dit knelpunt te doorbreken, stipuleert de nieuwe richtlijn dat voor ondernemingen die aan de KMO-normen beantwoorden, behalve voor tewerkstelling, de minimale investeringsdrempel niet 20 miljoen BF, maar 3 miljoen BF bedraagt. Dit bedrag kan evenwel nog worden aangepast in functie van de op stapel staande herziening van de richtlijn voor toepassing van de KMO-wet van 4 augustus 1978, waarop ik reeds alludeerde.

1.3. Versnelling van de uitbetalingsprocedure

Vooral met het oog op een meer efficiënte toepassing van de expansiewetgeving, zal de uitbetaling van de investeringssteun versneld worden. Momenteel verstrijken gemiddeld 15 maanden tussen het ogenblik van beslissing tot steun en de uitbetaling van de eerste schijf van de kapitaalpremie. Vrij algemeen beschouwen de ondernemingen deze lange periode als één van de belangrijkste remmen op het efficiënt functioneren van de expansiewetgeving. Immers, precies in de aanvangsfase van de levenscyclus van de ingezette kapitaalgoederen worden de ondernemingen met aanloopkosten geconfronteerd.

De eerste schijf van de kapitaalpremie wordt dan ook krachtens de nieuwe richtlijn als volgt uitbetaald :

— vanaf 1/5/1990 : 8 maanden na beslissing tot toekenning van steun ;

— vanaf 1/5/1991 : 6 maanden na beslissing tot toekenning van steun.

Eén van de voordelen die subsidies, althans volgens de handboeken, bieden tegenover fiscale tegemoetkomingen, is dat de begunstigden vlugger over eerstgenoemden kunnen beschikken. Met bovenstaande maatregel wil ik tevens dit klassieke voordeel in ere herstellen.

HOOFDSTUK II : SELECTIVITEIT IN DE STEUNVERLENING

Hoewel individuele gevallen van de algemene kenmerken kunnen afwijken, volstaat het beschikbaar inkomen van de bedrijven momenteel ruimschoots om hun bruto vaste kapitaalvorming te financieren. De financieringsbehoefte van de Vlaamse overheid enerzijds, van de Vlaamse ondernemingen anderzijds, vertoont dus een sterk uiteenlopend beeld. Een grotere selectiviteit in het toekennen van expansiesteun lijkt mij nu dan ook aangewezen. De nieuwe richtlijn poogt dit op vier manieren te realiseren.

2.1. Afslanken van de basissteun

Behalve in de door de EEG erkende ontwikkelingszones — waar hogere steunpercentages van toepassing zijn — werd tot voor kort een basissteun toegekend van, naargelang de sector, 4 of 6 %. Deze basissteun werd in feite bijna automatisch toegekend : het investeren op zich volstaat om gesubsidieerd te worden, zonder dat hierbij veel voorwaarden om de hoek komen kijken. Gelet op de budgettaire situatie en teneinde het gewicht van het automatische, niet-selectieve element in de expansiesteun terug te schroeven, brengt de nieuwe richtlijn de basissteun terug tot maximaal 4 %. Dit maximum geldt niet voor investeringen uitgevoerd in gebieden waar strategische overwegingen meespelen. Hierop kom ik evenwel verder nog terug.

2.2. Sectoriële percentages inzake basissteun

Om de selectiviteit van de nieuwe richtlijn verder te verhogen, wordt aan investeringsprojecten, naargelang de sector, voortaan een gedifferentieerd percentage inzake basissteun toegewezen, namelijk 0, 3 of 4 %, in de mate dat de sector tegemoet komt aan de volgende criteria :

— Bezettingsgraad van het produktievermogen

Het heeft immers weinig zin investeringen te steunen in sectoren, waar reeds een overschot aan produktiecapaciteit bestaat.

— Toekomstgerichtheid

Het lijkt mij aangewezen om investeringen in toekomstgerichte sectoren te stimuleren. De Administratie voor Economie en Werkgelegenheid, die de sectoriële differentiatie berekende, baseerde zich voor de omschrijving van meer of min toekomstgerichte sectoren op een recente studie van het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA), uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, waar industriële sectoren worden geklasseerd op basis van 2 sub-criteria :

- het toekomstig potentieel op technologisch en economisch vlak, dat te definiëren is als het gebruik van toekomstgerichte technologie met ruime afzetmarkten en een gunstige internationale concurrentiepositie ;
- het potentieel om een dominante strategische positie te verwerven in een sector, met name ten aanzien van toeleveringssectoren en afzetmarkten.

— Aandeel van de personeelskosten in de toegevoegde waarde

Kaderend in het beleid van de Vlaamse Executieve, lijkt het mij belangrijk om een basissteun toe te kennen aan bedrijven met een arbeidsintensieve structuur.

Op basis van gegevens van de Nationale Bank van België en het reeds vermelde HIVA en op grond van genoemde 3 criteria, kwam de Administratie tot de volgende sectoriële percentages inzake basissteun (in procent van het aanvaarde investeringsbedrag) :

Kleding	3
Kunstvezels	3
Textiel	3
Leder	3
Drank	3
Chocolade en suiker	3
Koffie en thee	3
Oliën en vetten	3
Groenten en fruit	0
Veevoeders	0
Hout	3
Meubels	3
Papier	3
Grafische nijverheid	3

Bouwmaterialen	3
Plastiekverwerking	3
Petrochemie	3
Farmaceutica	3
Andere chemie,	3
IJzer en staal	0
Non ferro	3
Metaalverwerking	3
Machinebouw	4
Electrotechniek	3
Automobil	4
Gewogen gemiddelde	3

Hieraan dient nog te worden toegevoegd dat aan sectoren die niet in bovenstaande tabel konden worden opgenomen bij gebrek aan statistisch materiaal, hoewel zij ook reeds krachtens de vorige richtlijn voor expansiesteun in aanmerking komen, het gemiddelde percentage inzake basissteun (3 %) wordt toegekend.

De expansiesteun aan de automobielsector wordt de facto beperkt door de bestaande specifieke EEG-regels terzake en door de bepalingen ten aanzien van ondernemingen die deel uitmaken van een groep die beschikt over een coördinatiecentrum en waarop ik verderop terugkom.

2.3. Onderscheid tussen vervangings- en uitbreidingsinvesteringen

De vorige richtlijn maakte geen onderscheid tussen vervangings- en uitbreidingsinvesteringen. Voortaan zal daarentegen slechts dat deel van het investeringsbedrag voor de berekening van de expansiesteun in aanmerking komen dat 50 % van de gemiddelde afschrijvingen — afschrijvingen zijn de enige boekhoudkundig meetbare indicator voor vervangingsinvesteringen — van de laatste drie boekjaren overtreft.

Deze beperking van de expansiesteun stoelt op vier overwegingen :

— met de contraintes die wegen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap rekening houden ;

— een toekomstgericht bedrijfsbeleid, waar investeringen die slechts een fractie uitmaken van de cash flow uit den boze zijn, stimuleren ;

— de cumulatie van overheidstegemoetkomingen terugschroeven, want ondernemingen mogen belastingvrije reserves aanleggen ter financiering van de vervanging van hun activa ;

— de geest van de expansiewetgeving in eer herstellen. Artikel 1 van de wet van 17 juli 1959 heeft het over : "... tegemoetkoming ten gunste van de verrichtingen, welke rechtstreeks bijdragen tot de oprichting, de uitbreiding, de omschakeling, de modernisering van industriële en ambachtelijke ondernemingen." Vermits de meeste vervangingsinvesteringen tegelijk elementen van omschakeling en modernisering in zich dragen, werd het vervangingskarakter bepaald op 50 % van de afschrijvingen.

Simulaties verricht door de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid wijzen uit dat de nieuwe regeling inzake de vervangingsinvesteringen betrekking heeft op zowat 17 % van het voor subsidiëring ingediende investeringspakket.

2.4. Coördinatiecentra

Hoewel vanuit het bedrijfsleven sterk op een aanpassing in het beleid ten aanzien van de coördinatiecentra wordt aangedrongen, blijft de beperking op de cumulatie van fiscale tegemoetkomingen met expansiesteun, die reeds in de vorige richtlijn gold en waaraan ik mij sinds mijn ambtsaanvaarding als Gemeenschapsminister strikt heb gehouden, onverkort van kracht. De budgettaire toestand van de Vlaamse Gemeenschap laat m.i. geen koerswijziging toe.

Indien wordt geïnvesteerd door een onderneming die deel uitmaakt van een groep die over een erkend coördinatiecentrum beschikt en voor zover geen juridische bezwaren rijzen tegen het toekennen van het voordeel van de fictieve roerende voorheffing, kan het investeringsproject voor wat expansiesubsidies betreft dus enkel genieten van steun op grond van het tewerkstellingscriterium, waar ik nu toe kom.

HOOFDSTUK III : CREATIE VAN ARBEIDS-PLAATSEN

Eén van de criteria bij de bepaling van het percentage inzake basissteun is, zoals bekend, het aandeel van de personeelskosten in de toegevoegde waarde, hetgeen ten goede komt aan de sectoren met een arbeidsintensieve structuur. Onafgezien van die structuur dient, over de sectoren heen, arbeidsschepping aangemoedigd te worden. Dit gebeurt door steun toe te kennen in functie van een tewerkstellingscriterium.

3.1. Nieuwe steunpercentages

De vorige richtlijn kende, in functie van het aantal nieuw geschapen jobs, een steunpercentage van maximaal 4 % toe, dat kon oplopen tot maximaal 6 % in de ontwikkelingszones.

In de nieuwe richtlijn gebeurt de steunverlening op basis van het tewerkstellingscriterium volgens een schema dat een combinatie vormt van de absolute en de relatieve groei van de tewerkstelling. Deze gecombineerde steun wordt in de wet van 1959 berekend door voor elk procent meertewerkstelling een steun van 0,4 % van het investeringsbedrag toe te kennen, verhoogd met een steun van 0,1 % van het investeringsbedrag voor elke geschapen arbeidsplaats. Dit gecombineerde steunpercentage wordt evenwel beperkt tot maximaal 6 % van het investeringsbedrag. In de wet van 1970 wordt voor elk procent meertewerkstelling een

steun van 0,6 % toegekend, verhoogd met 0,15 % per geschapen arbeidsplaats en met een maximum van 8 %.

Aangezien de expansiesteun, noodzakelijkerwijze, berekend wordt in functie van het investeringsbedrag, bestaat het risico dat grootschalige, nochtans kapitaalintensieve projecten voor een vrij omvangrijke tewerkstellingssteun in aanmerking komen, hoewel zij proportioneel in slechts geringe mate bijdragen tot kwantitatieve arbeidsschepping. Om dit te verhinderen is een dubbele drempel opgeworpen. Zowel in de wet van 1959 als in die van 1970 wordt, zoals in de vorige richtlijn, de tewerkstellingssteun berekend op een maximaal aanvaard investeringsbedrag van 10 miljoen F. per bijkomende arbeidsplaats. Bovendien mag de steun voortaan, op grond van het tewerkstellingscriterium, per bijkomende werk-nemer niet hoger liggen dan 400.000 fr. in de wet van 1959 en 600.000 fr. in de wet van 1970, behalve in het geval van oprichting van nieuwe ondernemingen.

3.2. Voorwaardelijke vrijstelling van onroerende voorheffing

Tot voor kort werd aan investeringsprojecten een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend in de mate dat de financiering met eigen middelen gebeurde. Hierbij speelde de tewerkstellingsevolutie geen enkele rol. De nieuwe richtlijn bepaalt uitdrukkelijk dat deze vrijstelling slechts voorwaardelijk wordt toegekend en pas definitieve uitwerking krijgt, wanneer de onderneming via RSZ-staten kan aantonen dat zij bij de beëindiging van het investeringsproject de tewerkstellingsvoorwaarden vervult die bij de voorwaardelijke vrijstelling werden opgelegd.

Deze vrijstelling belooft :

- 3 jaar indien op de vrijstellingsdatum de tewerkstelling gestegen is met meer dan 10 % ;
- 4 jaar indien op de vrijstellingsdatum de tewerkstelling gestegen is met meer dan 20 % ;
- 5 jaar indien op de vrijstellingsdatum de tewerkstelling gestegen is met meer dan 30 %.

3.3. De langdurige werkloosheid

In verband met deze problematiek, die ik als een structureel knelpunt van de Vlaamse economie beschouw, stelde het jongste Verslag van de Nationale Bank : "het opnieuw inschakelen, in het arbeidscircuit, van de vermelde bevolkingsgroep, waarvan de kansen om spontaan opnieuw aan het werk te kunnen a priori zeer beperkt lijken, moet dus een hoofdbekommering worden van al wie verantwoordelijkheid draagt voor de economie... . In de nabije toekomst liggen de meest efficiënte oplossingen (nochtans) bij de bedrijven".

Ik ben ervan overtuigd dat, via de expansiesteun, de ondernemingen een stuk in deze richting kun-

nen gestuurd worden. Daarom wordt het steunpercentage in het tewerkstellingscriterium, zoals hierboven berekend, voortaan verdubbeld wanneer de nieuwe aanwervingen worden gerecruteerd uit personen die langer dan 1 jaar werkloos zijn of die het bestaansminimum trekken. Deze verdubbeling zal echter niet tot gevolg hebben dat het steunpercentage in het tewerkstellingscriterium het reeds vermelde maximum van 6 % overschrijdt in de wet van 1959 en van 8 % in de wet van 1970. De beperking van de steun tot 400.000 fr. (wet van 1959) en 600.000 fr. (wet van 1970) per bijkomende werknemer, is evenwel niet van toepassing in geval van aanwerving van langdurig werklozen of trekkers van het bestaansminimum.

HOOFDSTUK IV : ECOLOGISCHE ZORG

Politieke verantwoordelijken moeten vandaag noodgedwongen vaststellen dat een curatief milieubeleid stukken duurder uitvalt dan een preventieve politiek. Het volstaat te verwijzen naar de hallucinante bedragen die nodig zijn om zogenaamde "black points" te saneren. Via expansiesteun kan preventief gewerkt worden. Een reeks konkrete maatregelen worden genomen als aanzet tot een milieu-voorkomingsbeleid.

4.1. Vooreerst introduceert de nieuwe richtlijn een ecologiecriterium, op basis waarvan investeringen van expansiesteun kunnen genieten. Bedoelde investeringen zijn gericht op één of meer van de volgende elementen : vermindering van de milieubelastende effecten van het bedrijf, grondstoffenbesparing, energiebesparing, verhoging van de duurzaamheid, de kwaliteit en de veiligheid van de geproduceerde goederen of verhoging van de brandveiligheid en de veiligheid van de arbeidsomstandigheden tijdens het productieproces.

Teneinde van ecologische overwegingen een doorslag gevende factor te maken in de investeringsbeslissing of in de keuze van het soort investeringen, voorziet de nieuwe richtlijn een vrij hoog steunpercentage in het ecologiecriterium, nl. 15 % van het deel van het investeringsbedrag dat specifiek op de voornoemde elementen is gericht. Ik ben ervan overtuigd dat met dergelijk steunpercentage in vele gevallen de "pay-back" periode van een investering voldoende ingekort wordt om de bedrijven in de gewenste richting te sturen.

Studie-opdrachten en audits die de ondernemingen moeten toelaten hun productieproces aan te passen met het oog op steeds dezelfde elementen, kunnen eveneens ten belope van 15 % via expansiesteun gefinancierd worden. De studieopdrachten en audits dienen een onderdeel te vormen van het investeringsprogramma en als dusdanig geactiveerd te worden als niet-materieel actief.

4.2. In de tweede plaats geldt de beperking van de expansie steun omwille van het vervangend karakter van de investeringen, evenmin als de minimum

drempel van 20 mio die dient overschreden om voor steun in aanmerking te komen, niet voor het investeringsbedrag dat specifiek op milieu-ontlasting, grondstof- en energiebesparing, verhoging van kwaliteit en duurzaamheid of verhoging van de brandveiligheid en de veiligheid van produkten en productieprocessen gericht is. Investerings die louter gebeuren om te voldoen aan door de overheid opgelegde normen en verplichtingen evenals de wettelijke voorziene MER-studies en veiligheidsrapporten, komen evenwel niet in aanmerking voor de tegemoetkomingen, opgenomen onder punt 4.1. en 4.2.

4.3. In de derde plaats wordt ingegrepen in die productieprocessen, waarbij uiterst schadelijke stoffen betrokken zijn. Met name gaat het over :

1. Cadmium en cadmium verbindingen ;
2. Kwik en kwikverbindingen ;
3. Cyaniden ;
4. PCB's en PCT's ;
5. Organische (laag moleculaire) halogeenvverbindingen ;
6. Organische fosfor en tin verbindingen ;
7. Kankerverwekkende stoffen (cfr. ARAB 148 decies) ;
8. Persistente pesticiden ;
9. Asbest en asbesthoudende stoffen.

Aan bedrijven, die tijdens het productieproces van één van vermelde stoffen gebruik maken hetzij als grond stof, half-fabriekaat, eindprodukt of reststof en op expansiesteun wenselijk beroep te doen, wordt de basissteun slechts voorwaardelijk toegekend. Indien genoemde stoffen niet uit het productieproces worden geweerd vòòr 1 mei 1993, zal geen verdere steun meer worden verleend.

4.4. Tenslotte werd reeds tegemoet gekomen aan een suggestie uit het SERV-advies, waar gepleit wordt voor de objectivering van het ecologie-criterium. Een technische werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid, de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering, het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg, het Studiecentrum voor Kernenergie, het kabinet van de Gemeenschapsminister voor Economie en van het kabinet van de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu werd ondertussen reeds belast met het opstellen van technische lijsten van investeringen die prioritair voor steunverlening op grond van het ecologiecriterium in aanmerking komen. Deze werkgroep dient zijn werkzaamheden te beëindigen voor einde 1990.

HOOFDSTUK V : STRATEGISCH BELANG VAN DE INVESTERING

5.1. Voor de onderneming

Net zoals in de vorige richtlijn, blijft het steunpercentage dat desgevallend in het strategisch cri-

terium wordt toegekend, beperkt tot 2 % in de wet van 1959 en 3 % in de wet van 1970. Slechts in uitzonderlijke gevallen bereikt de steun toegekend in het strategisch criterium, een percentage van 4 in de wet van 1959 en van 6 in de wet van 1970.

Om voor deze steunvorm in aanmerking te komen, dient het investeringsproject te voldoen aan één of meer van de 5 volgende criteria die ontleend zijn aan het SERV-advies :

- oprichting of uitbouw van een R&D-afdeling, voor zover geen beroep wordt gedaan op andere vormen van overheidssteun met name steun vanuit het Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen ;
- diversificatie productieprogramma ;
- introductie nieuwe productieprocédés ;
- aanzienlijke uitbreiding van de productie ;
- creatie nieuwe toeleveringsactiviteit in het Vlaamse Gewest.

Daarnaast dient het strategisch criterium eveneens beschouwd te worden in relatie tot het aantrekken van investeringsprojecten, waarvoor alternatieve vestigingsmogelijkheden buiten het Vlaamse Gewest aanwezig zijn. Als dusdanig creëert het strategie-criterium een marge voor de onderhandelingspositie van de bevoegde Minister.

5.2. Voor de streek

Investeringsprojecten hebben ongetwijfeld een strategisch belang wanneer zij uitgevoerd worden in gebieden die, gerelateerd tot het gemiddelde van het Vlaams Gewest, hetzij gekenmerkt zijn door een gevoelige teleurgang van de industriële tewerkstelling, hetzij een belangrijke kloof vertonen of zullen vertonen tussen aanbod van en vraag naar industriële arbeidsplaatsen.

Aan deze projecten kan de Minister op grond van het strategisch criterium een opwaardering van de steun toekennen zodat het percentage van de basissteun, hierboven beschreven onder het punt 2.2., omgezet wordt van een schaal 0-3-4 % in een schaal 0-6-8 %. Voor deze opwaardering van de basissteun komen in de eerste plaats investeringsprojecten in aanmerking die door gevoerd worden in de door de E.E.G. erkende ontwikkelingszones en dus ressorteren onder de wet van 30 december 1970.

HOOFDSTUK VI - DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

6.1. Impact op de begroting

De Administratie voor Economie en Werkgelegenheid voerde een simulatie uit, waarbij de nieuwe richtlijn werd toegepast op de steundossiers die in

1989 door mij werden beslist. Hieruit resulteerde dat de vastleggingen 1989 inzake expansiesteun grote ondernemingen bijna 1,5 miljard BF lager zouden uitgevallen zijn dan in werkelijkheid. Deze geraamde budgettaire minder-uitgave is hoofdzakelijk het gevolg van de nieuwe regeling inzake de vervangingsinvesteringen en van de verlaging van de percentages inzake basissteun. Dit resultaat moet echter met de grootste omzichtigheid benaderd worden en wel om de volgende redenen :

- het is op dit ogenblik onmogelijk in te schatten in welke mate de grote ondernemingen zullen reageren op de nieuwe prikkels in de richtlijn, met name de introductie van het ecologie-criterium en de verhoogde steun bij aanwerving van langdurig werklozen of trekkers van het bestaansminimum. Deze elementen kon de Administratie niet in de simulatie betrekken ;

- de berekeningen werden uitgevoerd vertrekkend van de vastleggingen 1989 inzake expansiesteun. Welnu, volgens de jongste prognose van de Nationale Bank, die weliswaar reeds dateert van november 1989, zullen de investeringen in de verwerkende nijverheid in 1990 in waarde met 18 % toenemen tegenover 1989 ;

- de versnelling van de uitbetalingsprocedure van de kapitaalpremie heeft uiteraard geen invloed op de vastleggingen, maar de ordonnancerings zullen diensgevolge in 1991 en 1992 wel toenemen. Een compenserende beweging zal nadien optreden in de periode 1993-1996.

6.2. Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid

In dezelfde budgettaire kontekst dient tenslotte gewezen op een laatste aanpassing in de richtlijn, die verband houdt met de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

Ongeveer tegelijkertijd met deze beleidsbrief, dien ik in de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet in, houdende herinrichting van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. Dit ontwerp voorziet ondermeer dat de Vlaamse Executieve van het naleven van de aanbevelingen van de Commissie aan bedrijven met moeilijkheden een voorwaarde kan maken voor het toekennen van overheidssteun. Welnu, aansluitend op dit ontwerp van decreet stelt de nieuwe richtlijn dat de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid bij de beoordeling van de investeringsdossiers rekening houdt met de gegevens die door de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid aan de Gemeenschapsminister voor Economie worden overgemaakt. Bij het formuleren van haar voorstel inzake steunverlening aan de Minister, baseert de Administratie zich op de eventuele aanbevelingen van de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid aan de ondernemingen met moeilijkheden. Ook deze regelingen zullen er ongetwijfeld toe bijdragen dat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap op een meer verantwoorde manier zullen besteed worden.

SLOTBEDENKINGEN

Samenvattend kan gesteld worden dat de herziening van de richtlijn voor de toepassing van de economische expansiewetten van 7 juli 1959 en 30 december 1970 beoogt uitvoering te geven aan de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve. Terzake wordt de mogelijkheid gecreëerd om bij te dragen tot de oplossing van bepaalde fundamentele maatschappelijke problemen, waarbij ik dan vooral denk aan de bedreigingen voor het ecologisch systeem en aan de problematiek van de langdurige werkloosheid. In de huidige macro-economische kontekst is het bovendien aangewezen dat de herziening resulteert in een verlichting van de druk op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Wanneer de toepassing van het nieuwe stelsel van steunpercentages dat de vertaling is van deze doelstellingen, tot een totale expansiesteun leidt die uitstijgt boven de maxima vastgesteld in de wet van 30 december 1970 en in de richtlijnen van de Vlaamse Executieve, dan wordt dit gecumuleerde percentage verminderd tot op deze maxima. Deze toegestane maxima bedragen :

- 21 % in Limburg ;
- 18 % in de Kempen en de Westhoek ;
- 15 % in R&D-zones ;
- 12 % elders.

Bovenstaande aanpassing aan de richtlijn is niet definitief. Integendeel, een tweejaarlijkse herziening van de steunhoogten in het licht van de conjuncturele ontwikkelingen lijkt aangewezen. Bij de volgende herziening zal bovendien meer duidelijkheid bestaan omtrent elementen zoals de invloed van de verhoogde steun in het tewerkstellingscriterium en van de creatie van het ecologie-criterium. Deze herziening zal eveneens een verfijning inhouden bij de toewijzing van de percentages inzake basissteun, zowel op het vlak van de sectoren, als op het vlak van de gebruikte criteria. Ook het stijgend belang van de dienstensector zal in overweging genomen worden.

Brussel, 23 mei 1990.

*De Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
Gemeenschapsminister van Economie,
Middenstand en Energie,*

N. DE BATSELIER

BIJLAGE

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN
MET BETREKKING TOT DE HERZIENING VAN DE RICHTLIJNEN
INZAKE DE TOEPASSING VAN DE ECONOMISCHE EXPANSIE-
WETGEVING VOOR DE GROTE ONDERNEMINGEN

In zijn brief van 13 juli 1989 vraagt de Vice-Voorzitter en Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie het advies omtrent de herziening van de richtlijnen op de economische expansiesteun aan de grote ondernemingen.

De Raad heeft zich over deze adviesvraag beraden op de bijeenkomst van 13 december 1989 en brengt hierover volgend advies uit.

Voorafgaandelijk worden een aantal basisvoorwaarden geformuleerd die bij de herziening van de richtlijnen op de economische expansiesteun voor ogen moeten worden gehouden. Vervolgens worden de basiscriteria ingevuld en tot slot wordt de modulering van de steunpercentages vastgelegd.

De Raad benadrukt dat de invulling van de steunpercentages eerder moet worden beschouwd als het aangeven van de grote oriëntaties en van de relatieve waarden van het gewicht dat aan de criteria wordt toegekend dan als rigoreus te interpreteren percentages. Het is uiteraard de bedoeling niet om steunpercentages voor te schrijven aan het beleid. Wel worden de oriëntaties aangegeven van het belang dat de Raad hecht aan de verschillende toepassingscriteria.

Het hiernavolgend advies betreft enkel de richtlijnen voor de grote ondernemingen met dien verstande evenwel dat in de basisvoorwaarden een continuïteit van het beleid ten aanzien van de KMO's wordt bepleit. De Raad neemt zich voor in 1990 een bespreking te wijden aan de aanpassing van de richtlijnen inzake de economische expansiewet voor de KMO's.

1. BASISVOORWAARDEN

De criteria voor de steunverlening moeten openbaar worden gemaakt. Ook de toepassing van de expansiewetgeving meer bepaald de toepassingsmodaliteiten, de steuncriteria en de toegekende steun aan de ondernemingen moeten worden bekendgemaakt. Dit bevordert de doorzichtigheid en de éénvormigheid van de expansiewetgeving en komt tegemoet aan de door de Vlaamse Executieve vooropgezette openbaarheid van bestuur. Tevens kan hierdoor een meer efficiënte controle worden bereikt voor de overheid, door het terugvorderen van de steun zodra de steunvoorwaarden niet worden nageleefd.

De openbaarheid impliceert de mededelingsverplichting ten opzichte van de werknemersorganisaties van alle toegekende expansiesteun, en dit aan de ondernemingsraad of bij ontstentenis hiervan aan de syndicale afvaardiging.

De Raad ondersteunt het beleidsvoornemen van de Vlaamse Executieve tot een geïntegreerd economisch expansiebeleid. Het hiernavolgend advies draagt bij tot deze visie en tracht een aantal beleidsopties van de Vlaamse Executieve te objectiveren. De betrokkenheid van verschillende beleids- en administratieve niveaus mag volgens de Raad evenwel niet leiden tot dubbele besluitvorming en negatieve interferenties.

De Raad is van oordeel dat de toepassing van de economische expansiewetgeving tegelijkertijd algemeen geldend en soepel dient te geschieden. Om dit te verwezenlijken moeten een aantal objectieve criteria de basis vormen van de toepassingsrichtlijnen. Deze geobjectiveerde criteria moeten de gewenste beleidsoriëntaties vastleggen voor een langere termijn maar dienen soepel worden toegepast in functie van de budgettaire noodwendigheden en/of van de economische omstandigheden. Dit laatste kan gebeuren onder de vorm van een verhoging respectievelijk verlaging van de steunintensiteit die periodiek zal worden herzien. Deze optie impliceert dat wijzigingen aan de richtlijnen op korte termijn enkel betrekking zullen hebben op de intensiteit van de steun respectievelijk de weging van de criteria en niet op de aard van de criteria zelf.

In deze context dringt de Raad aan op een verbetering van de statistieken met betrekking tot de toepassing van de economische expansiewetgeving. Meer bepaald wordt het wenselijk geacht het statistisch bestand zodanig te organiseren dat ten behoeve van het beleid op een vlugge en vlotte wijze een inzicht kan worden verstrekt betreffende de toepassing per criterium en de gevolgen daarvan op budgettair vlak.

Vooraleer tot een invulling van de steunintensiteit over te gaan, formuleert de Raad de objectieve toepassingscriteria die de basis moeten vormen van de richtlijnen inzake de economische expansiewetgeving. De vijf criteria die de toepassing van de economische expansiewetgeving moeten bepalen zijn volgens de Raad : de basissteun, het tewerkstellingscriterium, het criterium strategisch belang voor de onderneming en voor de streek en het milieucriterium. Deze basiscriteria worden hieronder nader bepaald en hebben mede de bedoeling het beleid te objectiveren en de rechtszekerheid ten behoeve van de ondernemingen te bevorderen.

II. DE CRITERIA VOOR DE TOEPASSING VAN DE ECONOMISCHE EXPANSIEWETGEVING

A. DE BASISSTEUN

De toegang tot de expansiewetgeving wordt bepaald in functie van het al of niet verkrijgen van de basissteun. De basissteun wordt verstrekt in functie van het al of niet behoren tot een lijst van uitgesloten activiteiten. De niet uitgesloten activiteiten hebben dus principieel toegang tot de steunverlening via de expansiewetgeving.

Eén belangrijke uitzondering wat betreft de toegang tot de expansiewetgeving is echter het milieucriterium. Dit is altijd van toepassing indien men aan de voorwaarden voldoet, dus ook voor de lijst van uitgesloten activiteiten (zie infra).

De opsomming van uitgesloten activiteiten moet zo vlug mogelijk worden opgesteld rekening houdend met de volgende voorwaarden :

- de aanduiding van deze lijst moet op basis van een wetenschappelijk gefundeerde methode gebeuren. Het aangeven van deze activiteiten kan gebeuren op basis van de NACE-classificatie ;

- er moet rekening gehouden worden met het toenemend belang van de dienstensector met een noodzakelijke verfijning op het vlak van de subsectoren ;

- de lijst moet periodiek kunnen worden herzien in het kader van de zich wijzigende economische omstandigheden.

Gelet op de economische omstandigheden en de budgettaire moeilijkheden wordt de basissteun op 0 % gebracht, uitgezonderd voor de prioritaire activiteiten waarvoor hij 3 % bedraagt. Deze prioritaire activiteiten worden opgesomd in een „lijst van prioritaire activiteiten". Deze lijst moet in wezen de uitdrukking zijn van de economische beleids-opties van de Executieve, derhalve acht de Raad het aangewezen omwille van het belang ervan deze lijst aan het VESOC voor te leggen.

B. HET TEWERKSTELLINGSCRITERIUM

Het tewerkstellingscriterium krijgt een cruciale plaats toegewezen in de toepassing van de economische expansiewetgeving. De algemene principes die voor het tewerkstellingscriterium moeten gelden zijn :

1. Het tewerkstellingscriterium moet op uniforme wijze worden toegepast voor alle ondernemingen ;

2. Er moet rekening worden gehouden met de kwalitatieve aspecten van de tewerkstelling die op een objectieve wijze moeten worden gemeten ;

3. De nieuwe tewerkstelling die in aanmerking komt voor de steunverlening mag geenszins het gevolg zijn van een herlokalisatie en dient voor een welbepaalde duur te worden behouden.

1. Een éénvormig tewerkstellingscriterium voor alle ondernemingen

De steunverlening op basis van het tewerkstellingscriterium moet volgens de sociale gesprekspartners gebeuren op basis van een schema dat :

- een combinatie vormt van de absolute en de relatieve groei van de tewerkstelling,

- zo continu mogelijk dit wil zeggen met een minimum aan breukpunten, de steunverlening moduleert over de creatie van de tewerkstelling,

- gebaseerd is op een duidelijke formule die geldt voor alle ondernemingen.

De volgende formule wordt voorgesteld :

steunintensiteit = 0,4 per percentage meertewerking + 0,1 per arbeidsplaats meer.

Ter illustratie wordt hieronder een schema verstrekt waarbij de toepassing van de formules volgende resultaten geeft.

Absolute toename van de tewerking	Procentuele toename van de tewerking				
	1%	5%	10%	15 %	20 %
1	0,5 %	2,1 %	4,1%	6,1 %	8%
5	0,9 %	2,5 %	4,5 %	6,5 %	
10	1,4%	3 %	5%	7%	
20	2,4 %	4%	6%	8%	
40	4,4 %	6%	8%	8%	
60	6,4 %	8%	8%	8%	
80	8%	8%	8%	8%	
80 en meer					

Indien de toepassing van de formule een resultaat van meer dan 8 % geeft, wordt de steun automatisch herleid tot het maximum van 8 %.

De maximale tegemoetkomingen worden toegekend bij een absolute toename van meer dan 80 werknemers, en een relatieve toename van meer dan 20 %.

De oprichting van nieuwe ondernemingen geeft automatisch aanleiding tot de maximale tewerkstellingssteun van 8 %.

2. Kwalitatieve aspecten van de tewerking

De mogelijkheid om naast de kwantitatieve normen ook kwalitatieve aspecten van de tewerking op te nemen als beoordelingscriterium voor de expansiewetgeving moet worden overwogen.

Meer concreet moeten volgende mogelijkheden tot kwalitatieve beoordeling worden aangestipt :

— de verhoging van de steun in geval de investering leidt tot aanwerving van langdurig werklozen of andere risicogroepen ;

— de wettelijk voorziene mogelijkheid om arbeidsplaatspremies in te schakelen als instrument van een tewerkstellings- en expansiebeleid.

De kosten voor de beroepsopleiding van de werknemers met het oog op de opleiding, de uitbreiding of de omschakeling van een onderneming kunnen volgens de Raad in aanmerking komen voor overheidssteun. Dit betekent concreet dat de bovenvermelde opleidingskosten kunnen worden verrekend bij het investeringsbedrag op voorwaarde evenwel dat deze nog niet voor andere overheidssteun in aanmerking kwamen.

3. Controle op het tewerkstellingscriterium

De Raad meent dat de tewerking die gecreëerd wordt door de investeringen die expansiesteun genieten gedurende een periode van 4 jaar moet behouden blijven. Met het oog op een betere controle wordt de uitbetaling van de steun over de 4 jaar gespreid en toegekend per jaar pro rata van de realisatie van de tewerkstellingsdoelstelling. Deze gestaffelde of getrapte methode laat toe de controle aan de hand van de ingediende RSZ-attesten uit te voeren en in te grijpen indien niet wordt voldaan aan de tewerkstellingsvoorwaarden.

Eveneens moet erop gelet worden dat de gerealiseerde tewerking in full-time equivalenten is uitgedrukt en dat het gaat om arbeidscontracten van onbepaalde duur.

Tenslotte moet ook worden nagegaan of geen herlokalisatie van de tewerking binnen het Vlaamse Gewest wordt gesubsidieerd. Dit geldt vooral voor de nieuwe ondernemingen of nieuwe vestigingen die de maximale tewerkstellingssteun genieten.

De Administratie staat in voor de controle van de bovengenoemde aspecten van het tewerkstellingscriterium : kwantitatief zowel als kwalitatief (full-time equivalenten, contracten van onbepaalde duur, nieuwe ondernemingen).

De controle die hierop moet geschieden kan gebeuren aan de hand van documenten (RSZ-attesten) ter plaatse, en eventueel ook aan de hand van gegevens van de onderneming en/of groep waartoe de exploitatiezetel behoort.

C. HET STRATEGISCH BELANG VAN DE INVESTERING

Onder het strategisch belang van de investeringen vallen twee categorieën van toepassingscriteria :

1. het strategisch belang voor de streek,
2. het strategisch belang voor de ondernemingen.

C1. Het strategisch belang voor de streek

Onder het strategisch belang voor de streek wordt het regionale criterium ingevoerd.

Het regionaal criterium is trouwens wettelijk ingebouwd. De regionale expansiewet van 30 december 1970 is enkel van toepassing in de door de EG-Commissie erkende ontwikkelingszones. De algemene wet van 17 juli 1959 en de KMO-wet van 4 augustus 1978 zijn van toepassing voor het ganse gewest, met andere woorden universeel geldig voor alle gebieden in Vlaanderen.

De Raad ondersteunt de idee om de investeringssteun gedifferentieerd toe te passen in functie van de noden van de gebieden.

Dit betekent dat naargelang van de lokalisatie van de investeringen er een gediversifieerd steunpercentage zal worden toegekend. Volgende drie zones worden door de Raad onderkend als in aanmerking komende voor een regionale toeslag :

- de erkende ontwikkelingszones,
- de R & D-zones,
- de zones die gekenmerkt worden door een ernstig tewerkstellingstekort.

Wat de laatste categorie betreft wordt herinnerd aan de adviezen inzake de regionale ontwikkelingsindexen en aan de VESOC-beslissingen met betrekking tot de zones met een ernstig tewerkstellingstekort.

C2. Het strategisch belang voor de onderneming

De Raad is van oordeel dat hethuidige criterium „strategisch belang voor de onderneming" moet behouden blijven en de marge moet creëren voor de onderhandelingspositie van de bevoegde Minister.

Worden als strategisch belangrijk voor de onderneming beschouwd, de volgende investeringen :

- de oprichting of de sterke uitbouw van een R&D-afdeling : komen enkel in aanmerking die investeringen waarvan kan bewezen worden dat zij op geen andere vorm van overheidssteun beroep hebben gedaan, in casu de FIOV-steun ;
- de investeringen die gericht zijn op de diversificatie van het produktiegamma van het bedrijf ;
- de investeringen die gericht zijn op de aanwending van voor de onderneming nieuwe produktieprocédés ;
- de investeringen die gericht zijn op een belangrijke uitbreiding van de produktie ;
- de investeringen die een belangrijke nieuwe toeleveringsactiviteit in het Vlaamse Gewest uitlokken.

De vier subcriteria die het strategisch belang van de onderneming uitmaken dienen met omzichtigheid te worden benaderd om de objectiviteit van het expansie-instrumentarium niet in het gedrang te brengen.

De controle op het criterium „strategisch belang voor de onderneming" moet zeer stringent gebeuren. De voorwaarden voor de steunverlening in het kader van het strategisch belang voor de onderneming dienen vooraf schriftelijk worden vastgelegd. De steunverlening in het kader van het strategisch belang voor de onderneming dient

afhankelijk te worden gesteld van de vervulling van de voorwaarden. Moeten eveneens schriftelijk worden vastgelegd : de fasering van het investeringsproject, de controleprocedures en een duidelijke omschrijving van de sancties.

D. HET MILIEUCRITERIUM

De Raad is principieel van oordeel dat enkel supplementaire milieu-inspanningen mogen worden gesubsidieerd. Dit betekent dat de milieu-investeringen die gebeuren in functie van door de overheid opgelegde normen niet in aanmerking komen, tenzij er kan bewezen worden dat méér dan de normen worden verwezenlijkt.

De objectivering van het milieucriterium moet gebeuren aan de hand van uitgebreide technische lijsten die, naar analogie van de criteria voor het rationeel energiegebruik voorzien voor de investeringsaftrek, worden opgesteld door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, eventueel in samenspraak met diensten zoals OVAM, VMWZ, SCK, enz. ...

Deze technische lijsten kunnen in een latere fase voor advies worden voorgelegd aan de Commissie Milieu en Economie van de SERV.

De Raad herinnert in deze context aan de boven genoemde basisvoorwaarde van de eenvoud van het subsidiëringstelsel en acht het bijcreëren van nieuwe loketten niet aangewezen. Dit houdt in dat de investeringsdossiers enkel worden ingediend bij de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid om aldus dubbele procedures en een dubbele besluitvorming te vermijden.

III. DE MODULERING VAN DE STEUNPERCENTAGES

De hoogte van de steun wordt uitgedrukt als percentage ten opzichte van het aanvaard investeringsbedrag, ongeacht de vorm waaronder de expansiesteun wordt verstrekt (rentetoeelagen, kapitaalpremies, ...).

Vermeden moet worden dat loutere vervangingsinvesteringen van steun genieten.

Zoals in de basisvoorwaarden voorzien wordt de steun vastgesteld op basis van de economische situatie en/of de budgettaire noodwendigheden.

In het licht van de gunstige economische conjunctuur, de thans aan de gang zijnde „investeringsboom” en de noodzaak tot een selectieve aanwending van de budgettaire middelen in het kader van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie stelt de Raad volgend schema voor steunverlening voor :

VOORSTEL VAN SCHEMA

A. Basissteun 0 %

Behoren tot de lijst van de prioritaire activiteiten 3 %

B. Tewerkstelling

De tewerkstelling wordt berekend aan de hand van volgende formule :

0,4 % per % meer tewerkstelling + 0,1 % per arbeidsplaats meer 8 %

C. Strategisch belang van de investering

C1 het strategisch belang voor de streek

— investeringen in ontwikkelingszones 6 %

— investeringen in R&D-zone 6 %

— investeringen in zones die een groot tewerkstellingstekort kennen 3 %

C2 het strategisch belang voor de onderneming

— de oprichting of sterke uitbouw van een R&D-afdeling 3 %

— de diversificatie van het produktiegamma

— de aanwending van nieuwe produktieprocédés

— een belangrijke uitbreiding van de produktie

D. Milieu-investeringen

investeringen die opgenomen zijn in de lijst van de te subsidiëren milieu-investeringen

6 %

TOELICHTING BIJ HET SCHEMA

— Het al dan niet behoren tot de lijst met de uitgesloten sectoren bepaalt de toegang tot de expansiesteun, behalve wat het milieucriterium betreft, dat altijd bij naleving van de gestelde voorwaarden toepasselijk is.

De basissteun wordt verstrekt voor alle niet uitgesloten activiteiten. Gelet op de economische en budgettaire omstandigheden is deze basissteun gelijk aan 0 %.

Voor activiteiten als prioritair aangeduid, bedraagt de basissteun 3 %.

— De tewerkstellingstoelage wordt berekend aan de hand van volgende formule : 0,4 % per percentage meer tewerkstelling + 0,1 % per arbeidsplaats meer. Deze formule heeft het voordeel dat zowel de absolute toenames als de procentuele toenames van de tewerkstelling in aanmerking komen voor steunverlening en dit voor alle ondernemingen, ongeacht hun dimensie.

Het steunpercentage voor het tewerkstellingscriterium bedraagt maximum 8 % teneinde een maximaal tewerkstellingseffect te genereren. De in de huidige richtlijnen voorziene beperking wordt behouden om een eventuele begunstiging van de kapitaalintensieve investeringen te neutraliseren (aanvaardbaar investeringsbedrag van 10 miljoen frank per bijkomende arbeidsplaats).

— Het strategisch belang van de investering wordt onderverdeeld in twee categorieën : het strategisch belang voor de streek en het strategisch belang voor de onderneming.

Wat het strategisch belang voor de ondernemingen betreft wordt de formulering van de huidige richtlijnen overgenomen. Het strategisch belang voor de streek daarentegen voert het regionaal criterium in onder de vorm van een toeslag voor de investeringen die gerealiseerd worden in :

- de ontwikkelingszones (Limburg, Kempen, Westhoek) ;
- de R&D-zones (Haasrode, Zellik, Zwijnaarde en Mechelen...) ;
- de zones die met een sterk tewerkstellingstekort hebben te kampen.

— De milieutoeslag voorziet een extrasteun voor de investeringen die supplementaire milieu-inspanningen van de onderneming voorstellen. De lijst met de te betoelagen milieu-investeringen dient zo snel mogelijk te worden geobjectiveerd. De in het schema vigerende 6 % slaat in eerste instantie terug op het ganse investeringsbedrag en is derhalve een maximum steunpercentage. In functie van de lijst met de toegelaten milieu-investeringen moet worden nagegaan om enkel dat gedeelte van de investeringen in aanmerking te laten komen dat specifiek milieugericht is (mits toepassing van een substantieel steunpercentage) of de ganse investering als milieugericht te beschouwen zodat deze recht geeft op een (weliswaar lager) steunpercentage (max. 6 %).

Na afweging van alle criteria moet steeds een steun van meer dan 3 % worden bereikt, zoniet vervalt de steun.

Uiteraard dienen de maximumpercentages zich te situeren binnen de door de Europese Commissie nagestreefde harmonisering. De cumulatie van de toeslagen moet steeds binnen deze maxima blijven.

De herziening van de steunhoogten zou jaarlijks of tweejaarlijks gebeuren op basis van de economische conjunctuurstatistieken en op basis van de begrotingsvooruitzichten. Ook het door de SERV jaarlijks voorgestelde ROI-rapport kan gegevens aandragen, bijvoorbeeld voor wat betreft lijsten met de uitgesloten sectoren, of voor de zones met een ernstig tewerkstellingstekort.

De SERV-adviezen met betrekking tot de begroting en de regionale ontwikkelings-index kunnen in de toekomst dan ook aangegrepen worden om uitspraken te doen over de herziening van de steunpercentages.

Brussel, 13 december 1989.